

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE SOCIOLOGICE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
ȘCOALA DOCTORALĂ DE SOCIOLOGIE

Rezumatul tezei de doctorat :

COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE ÎN ROMÂNIA
DIN PERSPECTIVA REPREZENTĂRILOR, ATITUDINILOR ȘI
COMPORTAMENTELOR SPECIALIȘTILOR IMPLICAȚI ÎN
DOMENIU ȘI A POPULAȚIEI

Coordonator științific:

Prof. Univ. Dr. PETRU ILUȚ

Doctorand:

IOAN COMAN

CLUJ-NAPOCA

- 2 0 1 6 -

CUPRINS

MULȚUMIRI	5
ABREVIERI	6
INTRODUCERE	7
PARTEA I	8
FUNDAMENTAREA TEORETICO-METODOLOGICĂ A CERCETĂRII	8
CAPITOLUL 1. CONCEPTE ȘI TEORII ȘTIINȚIFICE PRIVIND DEVIANȚA, INFRAȚIONALITATEA, CRIMINALITATEA ORGANIZATĂ	8
<i>1.1.Perspective, concepte și teorii explicative ale comportamentului uman</i>	8
1.1.1. Explicații și teorii biologice	8
1.1.2. Explicații și teorii etologice	8
1.1.3. Explicații și teorii psihologice	9
1.1.4. Explicații și teorii socio-antropologice	9
1.1.5. Explicații și teorii juridice	9
1.1.6. Abordări filosofice	10
1.1.7. Abordări teologice	10
<i>1.2. Comportamentul uman între normalitate și devianță</i>	10
1.2.1. Perspective explicative asupra normalității și devianței comportamentale. Teorii	10
1.2.1.1. Teoria anomiei sociale	11
1.2.1.2. Abordarea anomiei sociale în înțelegerea disfuncției sociale	11
1.2.1.3. Forme de manifestare a anomiei sociale	11
1.2.2. Perspectiva comportamentului deviant și a deficitului educațional și axiologic	11
1.2.3. Perspectiva reacției sociale	12
1.2.4. Perspectiva dezorganizării sociale	12
1.2.5. Perspectiva patologiei sociale	12
1.2.6. Perspectiva transmiterii sau a transmisiunii culturale	12
<i>1.3.Devianță, delincvență, infraționalitate, criminalitate organizată</i>	13
1.3.1. Devianță și delincvență: concepte și teorii explicative	13
1.3.2. Infraționalitate: concepte și teorii explicative	13
1.3.3. Conceptele de criminalitate, crimă organizată și mafie	13
CAPITOLUL 2. ÎNȚELEGEREA ȘTIINȚIFICĂ A ACTIVITĂȚII DE COMBATERE SPECIALIZATĂ A CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE CA APLICARE SPECIFICĂ A METODELOR DE CERCETARE SOCIOLOGICĂ.	14
<i>2.1. Specificul utilizării metodei observației în investigarea și cercetarea criminalității organizate</i>	14
<i>2.2. Specificul utilizării metodei interviului în cercetarea criminalității organizate; exemplificări</i>	14
<i>2.3. Specificul utilizării metodei analizei documentelor sociale în investigarea activității de crimă organizată</i>	14
<i>2.4. Specificul utilizării metodei analizei de rețea prin mijloace complexe</i>	15

2.5. <i>Abordarea integrată a metodelor de cercetare sociologică în</i>	15
CAPITOLUL 3. FENOMENUL CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE ÎN ROMÂNIA VĂZUT ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL: STRUCTURĂ, AMPLOARE, IMPLICAȚII	15
3.1. <i>Descrierea și prezentare generală. Scurt istoric al criminalității organizate.</i>	15
3.2. <i>Criminalitate. Mafie. Criminalitate organizată</i>	16
3.3. <i>Fenomenul criminalității organizate pe plan internațional</i>	16
3.3. <i>Situația criminalității organizate în România, structură și dinamică.</i>	16
3.3.1. <i>Infraționalitatea în ansamblu</i>	16
3.3.2. <i>Criminalitatea organizată</i>	16
3.3.2.1. <i>Trafic ilicit de droguri</i>	16
3.3.2.2. <i>Traficul de persoane și traficul de migranți.</i>	17
3.3.2.3. <i>Criminalitatea informatică și infracțiuni cu cărți de credit.</i>	17
3.3.2.4. <i>Corupția</i>	17
3.3.2.5. <i>Infracțiunile economico-financiare</i>	17
3.3.2.7. <i>Infracțiuni de terorism și de finanțare a terorismului.</i>	17
3.5. <i>Prevenirea criminalității prin mijloace nepenale</i>	18
CAPITOLUL 4. ABORDĂRI CONTEMPORANE ALE COMBATERII CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE	18
4.1. <i>Abordări contemporane ale combaterii criminalității organizate în plan internațional: instituții, legislație, resurse, metode, instrumente, proceduri</i>	18
4.2. <i>Abordări contemporane ale combaterii criminalității organizate în România: instituții, legislație, resurse, metode, instrumente, proceduri</i>	19
CAPITOLUL 5. REPREZENTĂRILE, ATITUDINILE ȘI COMPORTAMENTELE POPULAȚIEI ÎN RELAȚIE CU ACTIVITĂȚILE DE COMBATERE A CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE	19
5.1. <i>Reprezentările, atitudinile și comportamentele populației asupra infraționalității, criminalității organizate și combaterii ei, în context național și internațional.</i>	19
5.2. <i>Nivelul de încredere al populației în poliție și în combaterea criminalității organizate</i>	20
5.3. <i>Politici publice și servicii de comunicare socială pentru combaterea criminalității organizate. Suportul public al structurilor specializate în această activitate.</i>	20
5.4. <i>Evoluții și perspective în dinamica fenomenului infrațional și în raportarea populației față de acesta</i> ...20	
PARTEA A II-A	21
CERCETARE APLICATĂ: DESIGNUL METODOLOGIC AL CERCETĂRII ȘI PREZENTAREA REZULTATELOR CERCETĂRII	21
CAPITOLUL 6	21

<i>6.1. Problematika abordată și scopul cercetării: Determinarea sistematică a reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor specialiștilor implicați în domeniu și a populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei</i>	21
<i>6.2. Interogațiile cercetării și obiectivele operaționale ale cercetării</i>	21
<i>6.3. Populația cercetată și loturile de subiecți investigați</i>	22
<i>6.4. Metode, instrumente și tehnici utilizate în cercetare</i>	22
<i>6.5. Rezultate preconizate</i>	22
CAPITOLUL 7	23
PREZENTAREA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR CERCETĂRII	23
<i>7.1. Perspectiva specialiștilor implicați în domeniu asupra reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei, prin metoda interviului semistructurat</i>	23
7.1.1. Perspectiva polițiștilor din cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca	23
7.1.2. Perspectiva procurorilor din cadrul D.I.L.C.O.T.-Serviciul Teritorial Cluj	23
7.1.3. Părerea unui judecător specializat în domeniu	24
7.1.4. Părerea unui avocat specializat în domeniu	24
7.1.5. Opiniile specialiștilor implicați în structurile de prevenire și asistare a victimelor	24
<i>7.2. Reprezentări, atitudini și comportamente declarate ale populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei. Focus-grup cu persoane din populația generală, din județele Cluj și Maramureș</i>	25
7.3.1. Studiu de caz nr. 1 (2006)	25
7.3.2. Studiu de caz nr. 2 (2010)	26
7.3.3. Analiza comparată a studiilor de caz	26
PARTEA A III-A	27
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	27
CAPITOLUL 8	27
CONCLUZII GENERALE	27
<i>8.1. Concluzii în planul cunoașterii științifice</i>	27
<i>8.2. Concluzii în planul abordării practice</i>	27
<i>8.3. Recomandări aplicative în planul cercetării științifice</i>	28
<i>8.4. Recomandări aplicative în planul politicilor, programelor și serviciilor dedicate controlului și combaterii criminalității organizate</i>	28
ANEXE	29
BIBLIOGRAFIE	30

MULȚUMIRI

La încheierea procesului de elaborare a tezei de doctorat, respectul și mulțumirile mele se îndreaptă către toți cei care, prin încurajări, sugestii și critici, bine venite, au contribuit la realizarea acestui demers științific, m-au susținut și ajutat la finalizarea lui:

Domnului Prof. Univ. Dr. Petru Iluț, în calitate de conducător științific, doresc să îi adresez cele mai calde mulțumiri pentru încrederea acordată, pentru insistențele și răbdarea de care a dat dovadă în decursul timpului, respectiv peste șapte ani de îndrumare, colaborare și activitate a mea în cadrul Școlii Doctorale de Sociologie, cât și pentru susținerea și rafinamentul managerial prestat față de efortul meu de a finaliza studiile universitare de doctorat.

Adresez, în egală măsură, mulțumiri pentru sprijinul și sugestiile acordate domnului Lect. Univ. Dr. Eugen Băican, din cadrul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, UBB Cluj-Napoca.

Mulțumiri deosebite adresez procurorilor din cadrul D.I.I.C.O.T. - Serviciul Teritorial Cluj și colegilor polițiști din cadrul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Cluj-Napoca, pentru acceptul și colaborarea în realizarea studiilor de caz, din cadrul cercetării întreprinse.

Mulțumiri adresez și d-nei secretar șef Irina Albu, de la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, UBB Cluj-Napoca, precum și secretariatului Institutului de Studii Doctorale al UBB Cluj-Napoca, pentru sprijinul și înțelegerea arătate.

Nu în ultimul rând, adresez mulțumiri din tot sufletul familiei mele, pentru permanenta susținere.

ABREVIERI

- A.N.A.:** Agenția Națională Antidrog
- A.N.I.T.P.** Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane
- B.C.C.O.:** Brigada de Combatere a Criminalității Organizate
- D.C.C.O.:** Direcția de Combatere a Criminalității Organizate
- D.I.I.C.O.T:** Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
- D.N.A.:** Direcția Națională Anticorupție
- E.E.A.:** The Environment of Evolutionary Adaptedness
- EUROPOL:** European Police Office
- F.B.I.:** The Federal Bureau Investigation
- G.I.S.:** Grupul Interministerial Strategic
- H.G.:** Hotărâre de Guvern
- I.G.P.F.:** Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
- I.G.P.R.:** Inspectoratul General al Poliției Române
- I.P.J.:** Inspectorat de Poliție Județean
- INSCOP:** Indicele Național al Serviciilor și Consumului Populației
- INTERPOL:** International Police Organization
- ISIS:** Statul Islamic din Irak și Siria
- M.A.I.:** Ministerul Afacerilor Interne
- M.C.V.:** Mecanismului de Cooperare și Verificare
- M.I.:** Ministerul de Interne
- NATO:** North Atlantic Treaty Organization
- ONG:** Organizație neguvernamentală
- ONU:** Organizația Națiunilor Unite
- S.C.C.O. :** Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate
- S.R.I. :** Serviciul Român de Informații
- S.U.A. :** Statele Unite ale Americii
- U.E.:** Uniunea Europeană
- U.N.G.I.F.T.:** United Nations Global Initiative to Fight Human Trafficking
- UNICEF:** United Nations International's Children Education Found

INTRODUCERE

Lucrarea de față și-a propus să fie un studiu amplu asupra comportamentului deviant din perspectivă sociologică, legislativă și juridică. Îmbinând armonios și aproape imperceptibil perspectiva sociologică cu cea juridică am pornit de la nucleul infracțiunii privit din perspectivă socială, respectiv de la comportamentul deviant.

Prima parte a lucrării, sintetizează o serie de concepte și teorii științifice privind devianța, infraționalitatea, criminalitatea organizată cu scopul de a identifica corect problematica comportamentelor atipice sau ieșite din comun. În al doilea capitol al lucrării am mizat pe înțelegerea științifică a activității de combatere specializată a criminalității organizate ca aplicare specifică a metodelor de cercetare sociologică. În capitolul al treilea am aprofundat fenomenul criminalității organizate în România fără a omite contextul internațional în care acesta trebuie surprins. Nu m-am limitat la structură, amploare și implicații ci am încercat inclusiv să fac o evaluare obiectivă a situației actuale a criminalității organizate din România, în manifestările ei cele mai cunoscute. Apogeul perspectivei juridice asupra subiectului cercetat a fost atins în cuprinsul capitolului al patrulea, în care am dorit să supun atenției o serie de abordări contemporane ale combaterii criminalității organizate și în special ale combaterii traficului de persoane. În următorul capitol, respectiv în cuprinsul capitolului cinci, am surprins perspectiva reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor populației raportat la activitatea organelor cu atribuții în combaterea a criminalității organizate. În cuprinsul acestei părți, lucrarea s-a concentrat asupra impactului fenomenului infrațional și asupra dinamicii lui în interiorul instituțiilor cu atribuții în combaterea crimei organizate, dar și asupra îmbinării dintre cele două, întrucât, am încercat să identific cum este percepută criminalitatea organizată și cum se resimte lupta împotriva ei în viziunea individului, ca simplu membru al societății, spre deosebire de perspectiva avizată a profesionistului care face parte din sistem.

În sfârșit, am considerat util ca ultima parte a lucrării să fie reprezentată de o cercetare concretă, un studiu practic asupra problematicii abordate: reprezentările, atitudinile și comportamentele populației față de criminalitatea organizată și raportarea populației la activitățile instituțiilor specializate în combaterea criminalității organizate, identificate concret în activitatea profesioniștilor din domeniul dreptului. În încercarea realizată am ales o metodologie specială, încercând să îmbin mai multe metode de cercetare, cantitative și calitative deopotrivă, dintre cele analizate în partea teoretică.

PARTEA I

FUNDAMENTAREA TEORETICO-METODOLOGICĂ A CERCETĂRII

CAPITOLUL 1.

CONCEPTE ȘI TEORII ȘTIINȚIFICE PRIVIND DEVIANȚA, INFRAȚIONALITATEA, CRIMINALITATEA ORGANIZATĂ

1.1. Perspective, concepte și teorii explicative ale comportamentului uman

Sociologia studiază comportamentul uman din perspective multiple, nu doar ca proces și ca fenomen și tocmai de aceea s-au utilizat și s-au dezvoltat de-a lungul timpului o serie de abordări menite a simplifica acest proces amplu al cunoașterii și al înțelegerii comportamentului uman. Sociologia, ca știință fundamentală în rândul științelor moderne, care stă la înșăși temelia procesului de cunoaștere a realității sociale actuale, nu putea să rămână străină de acest factor reprezentat de comportamentul uman motiv pentru sociologii din toate timpurile au acordat o atenție deosebită comportamentului uman. Sinonim cu substantivul *conduită*, comportamentul uman include orice modalitate de a acționa sau de a reacționa într-o anumită situație.

1.1.1. Explicații și teorii biologice

Teoriile biologice care susțin ca bază justificativă a comportamentului uman criterii fiziologice. Conform acestora, un anumit tip de comportament are întotdeauna cel puțin o disfuncție psihofiziologică, fără a exclude posibilitatea diverselor interacțiuni cu alți factori determinanții. În perspectiva antropologiei (teorie tot de factură biologică) comportamentul uman este analizat din punct de vedere al corpului și nu al minții.

1.1.2. Explicații și teorii etologice

Teoria etologică asupra comportamentului uman este o teorie de inspirație biologică, care în dezvoltarea sa a interacționat suficient de mult cu elemente de sociologie și antropologie pentru a fi analizată separat. Teoria este explicată prin etologia umană înșăși, descrisă ca fiind cea ramură a științelor moderne, strâns legată de antropologie. C. Darwin (1809-1882) este considerat precursorul cercetării comparative comportamentale, cel care a

oferit o avanpremieră a viziunilor etologice care explică comportamentul uman și care a influențat etologia modernă prin dezvoltarea teoriei selecției naturale, teorie care a stat la baza cărții sale *Expresia emoțiilor la om și animale*¹ din anul 1872, lucrare în care se supun unei atente și fine observații reacțiile omului comparativ cu cele întâlnite la unele specii de animale.

1.1.3. Explicații și teorii psihologice

Conform acestor teorii deprinderile umane rezultate din procesul interacțiunii și învățării psiho-sociale sunt principalii factori care justifică modificările de comportament. Conform psihologiei sociale, tiparul comportamentului uman, în special tiparul comportamentului care se abate de la normalitatea general valabilă și recunoscută, poate fi identificat, în primul rând, prin procesul gândirii, iar în al doilea rând, prin coeficientul emoțional, acea amprentă personală a fiecăruia dintre noi, care constă practic în maniera individului de a reacționa și a răspunde la o anumită situație.

1.1.4. Explicații și teorii socio-antropologice

În categoria explicațiilor socio-antropologice încadrăm o serie de teorii demne de menționat astfel:

Teoria-frustrare agresivitate este una dintre explicațiile logice și comune care susține că orice comportament denaturat are la bază o frustrare.

Teoria asocierilor diferențiate, care aparține lui E. Sutherland, conform cu care comportamentul deviant are la bază două mari coordonate ca repere de necontestat. În primul rând acestea se învață, se deprind din rândul modelelor din mediul social în care subiectul trăiește. În al doilea rând, ele se grefează pe un istoric al problemelor de comportament, nu neapărat o problemă genetică, deși existența ei nu ar înlătura aplicabilitatea teoriei, ci mai degrabă orice factor preexistent care ar determina o anomalie comportamentală. (1927, p. 234).

1.1.5. Explicații și teorii juridice

Normele sociale se disting de normele juridice. Norma juridică reprezintă totalitatea regulilor impuse de stat, a căror aplicare este adeseori asigurată de recurgerea la forța

¹ Volum disponibil online la următoarea pagină de internet <http://ro.scribd.com/doc/236976578/Charles-Darwin-Expresia-Emotiilor-La-Om-Si-Animale-Ed-Academiei-RSR-1967#scribd>, consultat periodic începând cu data 03.01.2015.

coercitivă. Noțiunea de normă are din această perspectivă sensul de regulă obligatorie, general valabilă și acceptată de majoritatea membrilor unei societăți. În perspectiva științelor juridice, comportamentul uman este fundamental înțeles în perspectiva raporturilor legal-ilegal, conformist-nonconformist, permis-nepermis, sancționabil-nesancționabil. Ceea ce rămâne pe fond în explicațiile de tip juridic ale comportamentului uman este conceptul de dreptate și distincția dintre bine și rău, prezentați în termeni specifici, dar derivați din filozofie și teologie.

1.1.6. Abordări filosofice

În perspectiva filosofică asupra comportamentului uman omul și maniera lui de a acționa într-o anumită circumstanță sunt influențate în mod direct de marile valori unanim recunoscute, respectiv: binele, corectitudinea, cinstea, frumosul, adevărul, dreptatea, echitatea.

1.1.7. Abordări teologice

În contextul explicațiilor teologice, comportamentul uman este înțeles prin prisma relației dintre om și divinitate, așa cum este divinitatea văzută în specificul diferitelor religii. În acest fel comportamentul uman este supus unor catalogări tranșante, divizate în bine și rău, în funcție de regulile specifice fiecărui cult sau religie.

1.2. Comportamentul uman între normalitate și devianță

Comportamentul deviant s-a impus în sociologie ca un concept cheie, ca o problemă socială de o importanță majoră pentru întreaga societate care a determinat, cum de altfel era de așteptat, constituirea unei noi ramuri în cadrul acestei științe, respectiv sociologia devianței.

1.2.1. Perspective explicative asupra normalității și devianței comportamentale. Teorii

Devianța este echivalentul încălcării ordinii sociale, constând, în concret, în orice abatere de la regulile care alăcătuiesc această ordine. Linia de demarcație dintre normalitate și devianță este una extrem de fină, de unde derivă nu doar complexitatea devianței ci și caracterul ei relativ.

1.2.1.1. Teoria anomiei sociale

Anomia socială înseamnă o dezordine de durată în ceea ce privește valorile, normele dar și conduitele sociale. Teoria anomiei sociale în explicarea comportamentului deviant își are originea etimologică în însuși cuvântul anomie care se referă la absența normelor sau valorilor sociale la nivelul individului ori al societății. Anomia socială stă la baza comportamentului deviant, în special atunci când apar modificări bruște de context social sau chiar politic.

1.2.1.2. Abordarea anomiei sociale în înțelegerea disfuncției sociale

Spre deosebire de Durkheim, dar în aceeași direcție a explicării comportamentului deviant prin teoria anomiei, R. K. Merton a efectuat el însuși o cercetare amplă (1957), în mai multe variante, asupra anomiei, dezvoltând o altă abordare. R. K. Merton a intenționat în tot cuprinsul cercetărilor sale să dea o explicație pur sociologică devianței și altfel spus să sublinieze nu doar aspectele și implicațiile negative, ci și pe cele pozitive, susținând că structurile sociale și valorile culturale care exercită presiuni în vederea conformării crează totuși fracturi și contradicții care fac din devianță un rău necesar.

1.2.1.3. Forme de manifestare a anomiei sociale

Anomia socială se manifestă, în sens larg, sub forma unor abateri de la normalitate, așa cum am arătat în cele de mai sus. În viziunea lui S. M. Rădulescu și a marii majorități ai sociologilor care au atins dezbătut mai intens subiectul anomiei sociale, inițial anomia se caracteriza prin (1998, p. 42) dereglarea funcționalității sistemului social, absența limitelor impuse acțiunii și conduitei umane, care devin fără obiect sau finalitate, lipsa caracterului rațional al propriilor norme ale individului, contradicția între norme, care poate să fie cauzată de succesiunea normelor în timp sau de contradicția concomitentă și concretă a două norme care reglementează distinct o situație.

1.2.2. Perspectiva comportamentului deviant și a deficitului educațional și axiologic

Din punct de vedere obiectiv, anomia înseamnă absența regulilor sociale comune, lipsa normelor după care ar trebui să se ghideze o societate . Astfel, ea se traduce la nivel subiectiv

prin dezorientarea comportamentului uman, ca reflectare a lipsei de organizare a societății dintr-o anumită perioadă.

1.2.3. Perspectiva reacției sociale

Centrul de greutate în cadrul acestei teorii este reprezentat de *reacția socială* sau cu alte cuvinte de rolul jucat de reacția celorlalți la comportamentul deviant, de răspunsul lor sau contrar răspunsul. Astfel, comportamentul atipic, deviant, prin orice formă de manifestare a sa, de exemplu delincvența, se definește prin dureroasa și uneori nedreapta „etichetare” a unui grup sau individ de către societate. Din perspectiva acestei teorii a înțelege devianța însemna mai întâi a înțelege de ce reacționează oamenii împotriva anumitor forme de comportament.

1.2.4. Perspectiva dezorganizării sociale

Punctul de pornire al acestei teorii se găsește în studierea tradiției „*dezorganizării sociale*” de către sociologi aparținând renumitei Școli de la Chicago, având ca reprezentant de seamă pe C. Shaw și H. McKay (1942). Conform acestei perspective, comportamentul deviant se datorează unui defect al mediului înconjurător sesizabil nu doar la nivel microsocial ci și la nivel macrosocial din prisma unor tipare care determină comportamentele deviante.

În final, dezorganizarea socială are efecte asupra societății și individului. La nivel individual dezorganizarea socială se traduce prin stres, boală psihică, alcoolism, săvârșirea de infracțiuni.

1.2.5. Perspectiva patologiei sociale

Sușinătorii acestei teorii definesc orice comportament deviant ca efect al „*patologiei sociale*”. Din perspectiva acestei interpretări comportamentul deviant se aseamănă cu o îmbolnăvire a organismului transpusă la nivel comportamental. Conform acestei teorii societatea ar trebui să transmită membrilor săi valori și concepții supuse normelor sociale, fapt care ar echivala cu un sistem imunitar al cărui scop ar fi tocmai protejarea de boli sau de comportamente deviante.

1.2.6 Perspectiva transmiterii sau a transmisiunii culturale

Dezvoltată de Edwin Sutherland, această teorie oarecum neutră susține că devianța se învață, se imită, se dobândește prin imitare la fel cum se transmite de altfel orice alt tip de informație, mizând pe ideea de transmisiune și de continuitate.

1.3.Devianță, delincvență, infraționalitate, criminalitate organizată

1.3.1. Devianță și delincvență: concepte și teorii explicative

În ansamblul formelor de devianță socială se include și delincvența care afectează cele mai importante valori și relații sociale protejate de normele juridice cu caracter penal. Delincvența sau criminalitatea reprezintă acea acțiune de distrugere a valorilor și relațiilor sociale protejate de normele juridice penale. Devianța se deosebește de criminalitate, în primul rând, prin represiunea care o însoțește pe aceasta din urmă, care negreșit este sancționată de lege. Dacă am încerca să facem o ierarhie conceptuală și pur teoretică am putea spune că devianța anticipează criminalitatea, fiind un punct de pornire al acesteia din urmă.

1.3.2. Infraționalitate: concepte și teorii explicative

Conform definiției unanim acceptate, infraționalitatea este reprezentată de totalitatea infracțiunilor săvârșite pe un anumit teritoriu, într-o anumită perioadă de timp. Conform art. 15 din Noul Cod Penal al României, infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o, ea fiind de asemenea unicul temei al răspunderii penale.

1.3.3. Conceptele de criminalitate, crimă organizată și mafie

Conceptul de criminalitate este interpretat ca ansamblul manifestărilor antisociale care încalcă prevederile înscrise în norme de drept, atrăgând după sine influența forței coercitive a statului și cuprinde criminalitatea reală, cea descoperită și cea pedepsită (Rădulescu, 1991, p. 126). Pe de altă parte, în lipsa unei definiții în ceea ce privește noțiunea de crimă organizată, se observă faptul că, pe plan național, acesta se definește mai degrabă prin înțelesul său practic.

În ceea ce privește noțiunea de „mafie”, folosită în limbajul curent, este expresia concretă a activităților ilicite desfășurate de un grup organizat și specializat pe o anumită categorie de fapte și care însuflă și inspiră teama prin atrocitatea și cruzimea cu care își duc la îndeplinire misiunile.

CAPITOLUL 2.

ÎNȚELEGEREA ȘTIINȚIFICĂ A ACTIVITĂȚII DE COMBATERE SPECIALIZATĂ A CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE CA APLICARE SPECIFICĂ A METODELOR DE CERCETARE SOCIOLOGICĂ.

Criminalitatea organizată este și rămâne în esența sa un fenomen social și juridic complex, o reală problemă socială ale cărei forme de manifestare s-au diversificat și care are o asemenea amploare încât excede sferei juridicului, făcând obiectul studiilor sociologice, atât timp cât efectele lui se resimt la nivelul tuturor membrilor unei societăți.

La nivelul empiric al cercetării sociologice s-au creat și dezvoltat mai multe orientări metodologice, concretizate în metode de cercetare. Metodele de cercetare sociologice sunt adeseori utilizate în procesul de înțelegere a fenomenului de combatere a criminalității organizate.

2.1. Specificul utilizării metodei observației în investigarea și cercetarea criminalității organizate

În activitatea de investigare și cercetare a criminalității organizate metoda observației este des folosită sub toate formele ei, fiind de multe ori combinată cu celelalte metode calitative, în special cu interviul.

2.2. Specificul utilizării metodei interviului în cercetarea criminalității organizate; exemplificări

Instrument de bază pentru antropologi, metodă de lucru pentru criminologi, interviul se concretizează printr-un dialog față în față, al cărui scop este de a crea o discuție liberă pe baza căreia cercetătorul își va fundamenta concluziile finale. Putem spune că, la fel ca și la metoda anterioară a observației, ofițerul din cadrul structurilor de combatere a criminalității organizate utilizează în activitatea sa profesională mai multe tipuri ale interviului.

2.3. Specificul utilizării metodei analizei documentelor sociale în investigarea activității de crimă organizată

Derivată din metoda observației, analiza documentelor are ca prim obiectiv înlăturarea defectelor metodei observației și presupune aplicarea tuturor acelor principii disponibile în cadrul observației la un alt fel de domeniu cercetat.

2.4. Specificul utilizării metodei analizei de rețea prin mijloace complexe

Analiza de rețea, „*metodă de intersecție*”, astfel cum o numește practica din domeniu (Iluț, 1998) nu este o metodă de cercetare în sine, ci mai degrabă o metodă de analiză a datelor obținute ca urmare a cercetărilor realizate fie prin interviu, fie prin observație, fie prin chestionar sau analiză de documente și este deseori întâlnită în ceea ce privește activitățile conexe constatării și combaterii fenomenul criminalității organizate.

2.5. Abordarea integrată a metodelor de cercetare sociologică în studierea criminalității organizate

Este inevitabil și păgubos să nu utilizăm metodele de cercetare ale sociologiei în domeniul criminalității organizate. Aplicarea acestor metode aduce cu sine prezența unor avantaje de necontestat. Așa cum au fost detaliate în rândurile de mai sus, acestea se concretizează în diverse acțiuni ale cercetătorilor specializați privind identificarea, combaterea și pedepsirea faptelor infracționale.

CAPITOLUL 3.

FENOMENUL CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE ÎN ROMÂNIA VĂZUT ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL: STRUCTURĂ, AMPLOARE, IMPLICAȚII.

3.1. Descrierea și prezentare generală. Scurt istoric al criminalității organizate.

Formele incipiente ale criminalității organizate, astfel cum o cunoaștem noi în zilele noastre, s-au manifestat în sânul civilizațiilor antice. Primele dovezi scrise în acest sens atestă că în Egiptul Antic, în Roma Antică, în Grecia Antică și în marea majoritate a civilizațiilor străvechi criminalitatea organizată s-a manifestat de o manieră greu de ignorat. Tocmai datorită acestui istoric care a permis dezvoltarea sa excesivă, autoritățile abilitate ale statului duc o muncă asiduă în sensul combaterii formării, extinderii, funcționării și dezvoltării grupurilor de criminalitate organizată.

3.2. Criminalitate. Mafie. Criminalitate organizată

Definirea conceptelor de „criminalitate”, „crimă organizată” și „mafie”, respectiv delimitarea sferei de cuprindere a acestora în structura de ansamblu a fenomenului infracțional, la nivel internațional, a constituit și constituie încă obiect de studiu pentru majoritatea specialiștilor, teoreticienilor și practicienilor cu preocupări în domeniu.

3.3. Fenomenul criminalității organizate pe plan internațional

Activitatea infracțională este semnalată pe toate continentele. Unele state devin ținta unor organizații criminale din motive variate: poziția geografică, gradul de dezvoltare economică, socială etc. Cert este că indiferent de regiune, problema crimei organizate este una de actualitate, iar lupta împotriva acesteia se duce la nivel înalt, internațional.

3.3. Situația criminalității organizate în România, structură și dinamică.

3.3.1. Infracționalitatea în ansamblu

Fenomenul infracțional nu este străin societății românești. În perioada de dinaintea lui 1989, criminalitatea reală era mai mare decât cea de astăzi, conform opiniilor specialiștilor (Pitulescu, 1996, p.45). După căderea sistemului comunist societatea românească s-a confruntat însă cu un dușman mult mai diplomat, constând într-un vid legislativ, marcat de incapacitatea autorităților de a controla și conduce populația sub imperiul principiului libertății pe care mulți l-au interpretat greșit. Punctul culminant al dezvoltării sistemului legislativ a fost atins poate de adoptarea Noului Cod Penal în anul 2014.

3.3.2. Criminalitatea organizată

Nu doar infracționalitatea în ansamblu s-a dezvoltat pe teritoriul României. Noțiunea de criminalitate organizată nu este străină societății românești comuniste și nici celei post decembriste. În domeniul criminalității organizate, identificăm o serie de categorii de infracțiuni săvârșite cu frecvență pe teritoriul țării noastre dar și la nivel internațional astfel:

3.3.2.1. Trafic ilicit de droguri

Consumul de droguri este o gravă problemă socială cu care se confruntă societățile contemporane. Această problemă are multiple implicații și consecințe negative atât pe plan

social, dar mai ales din punct de vedere al individului. Problema consumului de droguri este cu atât mai gravă cu cât ea implică o serie de alte tipuri de infracțiuni care se săvârșesc. Astfel, traficul cu cocaină este strâns legat de fenomenul corupției, acesta contribuind la creșterea corupției în țările de tranzit, dar și în țările de destinație, unde pentru pătrunderea drogurilor din noi surse e dificilă și supusă avizării autorităților corupte.

3.3.2.2. Traficul de persoane și traficul de migranți.

Traficul de persoane este una dintre cele mai profitabile activități de criminalitate organizată din Uniunea Europeană, potrivit Europol. Traficul de persoane s-a manifestat activ și vizibil în România începând cu anii 1990, după căderea regimului comunist, chiar dacă anterior acest gen de fapte existau dar erau mult mai puțin cunoscute

3.3.2.3. Criminalitatea informatică și infracțiuni cu cărți de credit.

Infracțiunile informatice sunt extrem de complexe, ele fiind rodul imaginației infractorilor inteligenți care se folosesc de evoluția ciberneticii pentru a-și urmări propriile interese. Criminalitatea informatică reprezintă un domeniu de maxim interes al zilelor noastre nu doar în sfera dreptului penal ci și în domeniul cercetărilor sociologice, deoarece este una dintre categoriile de criminalitate organizată care evoluează concomitent cu societatea.

3.3.2.4. Corupția

Conceptual, corupția constituie un mare obstacol în calea dezvoltării sociale și economice. Deși este un fenomen global, dovezile arată că aceasta afectează îndeosebi oamenii săraci. Corupția denaturează piețele, încetinește creșterile economice și deviază fondurile publice, afectând clasa cea mai vulnerabilă.

3.3.2.5. Infracțiunile economico-financiare

Chiar dacă conceptul s-a născut de curând, putem susține că infracțiunile economico-financiare s-au dezvoltat încă de la apariția primelor forme de comerț și au evoluat odată cu acestea. Criminalitatea organizată în domeniul economico-financiar cunoaște două mari categorii de infracțiuni: spălarea banilor și falsificarea monedelor și a altor valori.

3.3.2.7. Infracțiuni de terorism și de finanțare a terorismului.

În prezent, lumea se află în continuare sub amenințarea terorismului, începând cu atacurile din Statele Unite ale Americii din 11 Septembrie 2001, continuând cu atacurile din 2015 din Franța, când Parisul a fost zguduit de uciderea redactorilor Charlie Hebdo și de evenimentele care au urmat și au înspăimântat, din nou, populația, culminând cu atacul terorist din Noiembrie 2015 de la Baclatan (Paris). Credem că terorismul este în epoca sa de apogeu. Datorită pericolului pe care terorismul îl implică marile puteri ale Europei și ale lumii s-au concentrat pe dezvoltarea unor reglementări legislative în domeniul cooperării internaționale cu scopul de a combate terorismul.

3.4. Tendințe și evoluții specifice în abordarea practică și înțelegerea științifică a criminalității organizate la nivel de instituții din România

În România o amplă activitate de combatere a criminalității organizate o are Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - D.I.I.C.O.T..

Trebuie precizat faptul că acțiunile D.I.I.C.O.T. privesc exclusiv faptele de o gravitate semnificativă, respectiv acele fapte săvârșite de grupări de crimă organizată.

3.5. Prevenirea criminalității prin mijloace nepenale

Se apreciază că fenomenul infracțional sub toate formele sale de manifestare, amenință siguranța națională și mondială, fiind necesară și obligatorie luarea unor măsuri eficiente de combatere și prevenire. Din perspectiva diferitelor categorii de combatere a criminalității organizate existente, se remarcă o tendință actuală de diversificare a mijloacelor nepenale de prevenire și sancționare a auzitor infracțiuni.

CAPITOLUL 4.

ABORDĂRI CONTEMPORANE ALE COMBATERII CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE.

4.1. Abordări contemporane ale combaterii criminalității organizate în plan internațional: instituții, legislație, resurse, metode, instrumente, proceduri.

Abordarea fenomenului crimei organizate la nivel internațional este de o amploare deosebit de mare, intrând în prezenta discuție nu doar organisme și organizații internaționale cu competențe în domeniu, ci și o bună colaborare între acestea. Dimensiunea internațională a

criminalității organizate, facilitată de existența organismelor internaționale și mondiale, a mobilizat toate statele lumii în sensul focalizării eforturilor pentru combaterea acestui flagel.

Astfel, între 12-15 decembrie 2000, peste 120 de state membre ale ONU au semnat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și Protocoalele anexe acesteia, la Palermo, în Italia. De asemenea tot la nivel internațional a fost elaborată Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate din 15.11.2000, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 813 din 08/11/2002.

4.2. Abordări contemporane ale combaterii criminalității organizate în România: instituții, legislație, resurse, metode, instrumente, proceduri.

Romania a încercat să urmeze direcția trasată de statele membre ale Uniunii Europene și de organismele internaționale cu atribuții în combaterea și sancționarea criminalității organizate. Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, prin care Parlamentul României a reglementat și a adoptat o serie de măsuri specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate la nivel național și internațional este de referință.

CAPITOLUL 5.

REPREZENTĂRILE, ATITUDINILE ȘI COMPORTAMENTELE POPULAȚIEI ÎN RELAȚIE CU ACTIVITĂȚILE DE COMBATERE A CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE.

5.1. Reprezentările, atitudinile și comportamentele populației asupra infracționalității, criminalității organizate și combaterii ei, în context național și internațional.

Reprezentările, atitudinile și comportamentele populației în relația cu statul în general, se concretizează printr-un raport de interdependență. Astfel, ideea de comunitate întărește convingerea individului că face parte dintr-o structură superioară prin forma de organizare și prin forța sa. Percepția societății asupra fenomenului de criminalitate organizată diferă foarte mult, în funcție de subdomeniul despre care discutăm.

Din perspectiva comportamentelor și atitudinilor indivizilor, este important a sesiza maniera în care ei sunt deschiși sau nu să ajute instituțiile publice să își atingă scopul. Pe de

altă parte, nu trebuie să ignorăm nici rezultatul acțiunilor forțelor de ordine și felul în care aceste rezultate satisfac nevoile membrilor societății. Toți acești factori sunt deosebit de importanți pentru a înțelege tocmai acest raport al atitudinilor populației față de activitățile de crimă organizată.

5.2. Nivelul de încredere al populației în poliție și în combaterea criminalității organizate

Gradul de încredere al cetățenilor în autorități este influențat de experiența personală a acestora, fiind important în egală măsură timpul de așteptare pentru răspunsul la solicitările făcute. Atunci când discutăm însă de încrederea populației în forțele de ordine este mult mai dificil să realizăm o eventuală ierarhie, deoarece fiecare individ a interacționat într-un fel sau altul cu cel puțin un reprezentant al statului sau al legii și felul în care acesta i-a rezolvat sau nu problema, i-a ușurat sau i-a îngreunat situația, influențează gradul de încredere al individului în acea instituție.

5.3. Politici publice și servicii de comunicare socială pentru combaterea criminalității organizate. Suportul public al structurilor specializate în această activitate

Marea majoritate a autorităților cu atribuții în activitatea de combatere a crimei organizate dispune de personal dublu specializat: atât în domeniul în care activează, cât și în domeniul relațiilor cu publicul, pentru a facilita accesul populației la proiectele și cazurile în derulare.

Concluzia certă în ceea ce privește politicile publice ale instituțiilor cu atribuții de combatere a crimei organizate, este că aceasta este orientată spre a afișa o mai mare deschidere a acestora către populație, în scopul de a-și prezenta disponibilitatea spre colaborare și informare, dar și de a câștiga o doză mai mare de încredere a populației în acțiunile desfășurate.

5.4. Evoluții și perspective în dinamica fenomenului infracțional și în raportarea populației față de acesta

Pentru implementarea și funcționarea eficientă a legilor din domeniul combaterii criminalității organizate este nevoie pe de-o parte de transparență decizională în adoptarea lor și pe de altă parte de creșterea nivelului de cultură, de educație morală, spirituală, juridică a fiecărui cetățean. Trebuie ca autoritățile să își distribuie echitabil resursele nu doar în

descoperirea și pedepsirea infracțiunilor extrem de grave care alcătuiesc criminalitatea organizată ci și în sensul preventiv, pentru că a preveni este întotdeauna mai eficient decât a vindeca

PARTEA a II-a

CERCETARE APLICATĂ: DESIGNUL METODOLOGIC AL CERCETĂRII ȘI PREZENTAREA REZULTATELOR CERCETĂRII

CAPITOLUL 6

SCOPUL ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII

6.1. *Problematica abordată și scopul cercetării: Determinarea sistematică a reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor specialiștilor implicați în domeniu și a populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei*

6.2. *Interogațiile cercetării și obiectivele operaționale ale cercetării*

- Interogația: Percepția specialiștilor implicați în domeniu asupra cunoștințelor și atitudinilor populației față de combaterea criminalității organizate se conturează în funcție de perspectiva experienței profesionale în domeniu și a interacțiunii specifice cu populația?
- Interogația: Reprezentările, atitudinile și comportamentele populației în relația cu specialiștii din structurile de combatere a criminalității organizate sunt condiționate de nivelul de încredere pe care îl au în poliție și în alte structuri de control și menținere a ordinii publice?
- Interogația: Reprezentările populației asupra problematicii criminalității organizate, precum și asupra instituțiilor specializate în combaterea acestora, se conturează în cea mai mare măsură din informații mass-media?

- Interogația: Reprezentările, atitudinile și comportamentele populației în raport cu specialiștii din instituțiile specializate în combaterea criminalității organizate sunt condiționate de prezența/absența interacțiunilor directe cu acești specialiști, precum și de experiența migrației internaționale și implicit a cunoașterii în societățile occidentale a acestor fenomene?

6.3. Populația cercetată și loturile de subiecți investigați

Populația adultă din județele care se suprapun pe aria de activitate a Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Cluj-Napoca; populația de specialiști din principalele instituții implicate în activitatea de combatere a criminalității organizate (polițiști din cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca, procurori din cadrul D.I.I.C.O.T.-Serviciul Teritorial Cluj, judecători specializați, avocați specializați, specialiști din instituții conexe).

- Entreviuri individuale aprofundate cu polițiști din cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca, procurori din cadrul D.I.C.O.O.T. - Serviciul Teritorial Cluj, judecători specializați, avocați specializați și specialiști din instituții conexe (A.N.I.T.P., Biroul de Analiză și Prevenire a Criminalității), care lucrează în domeniul combaterii criminalității organizate.

- Focus-grup cu populația generală din județele Cluj și Maramureș, aflate în aria de competență/activitate a Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Cluj-Napoca.

- Studii caz (2), în contextul activităților mele profesionale curente, în calitate de ofițer de poliție în cadrul Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Cluj-Napoca.

6.4. Metode, instrumente și tehnici utilizate în cercetare

- Analiza secundară pe baze de date din cercetări anterioare pe această problematică.
- Metoda interviului individual semistructurat.
- Metoda interviului focus-grup.
- Metoda studiului și intervenției de caz.

6.5. Rezultate preconizate

La finalul cercetării preconizez să obțin :

- O explicație nuanțată a felului în care reprezentările, atitudinile și comportamentele populației în relația cu specialiștii din structurile de combatere a

criminalității organizate sunt condiționate de nivelul de încredere pe care populația o are în poliție și celelalte instituții de control social.

- O înțelegere de finețe a rolului pe care mass-media îl joacă în conturarea reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor populației, față de instituțiile și specialiștii din domeniul combaterii criminalității organizate.

- O determinare a importanței comunicării publice și a campaniilor de informare și interacțiune directă cu cetățenii, în contextul sporirii succesului bazat pe relația cu cetățenii, în activitatea de combatere a criminalității organizate.

CAPITOLUL 7

PREZENTAREA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR CERCETĂRII

7.1. Perspectiva specialiștilor implicați în domeniu asupra reprezentărilor, atitudinilor și comportamentelor populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei, prin metoda interviului semistructurat.

7.1.1. Perspectiva polițiștilor din cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca

În desfășurarea cercetării științifice am aplicat interviul individual semistructurat față de un număr de 3 polițiști din cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca, iar aceștia au formulat următoarele aprecieri:

- În general, populația deține cunoștințe despre fenomenul criminalității organizate și instituțiile implicate în combaterea acestuia, respectiv B.C.C.O. Cluj-Napoca și D.I.I.C.O.T.-Serviciul Teritorial Cluj.

- Sursa principală de informare pentru populație, în funcție de care își conturează reprezentările, atitudinile și comportamentele față de criminalitatea organizată și instituțiile implicate în combaterea ei, este mass-media.

7.1.2. Perspectiva procurorilor din cadrul D.I.I.C.O.T.-Serviciul Teritorial Cluj

În cadrul cercetării științifice am interviuat un număr de 3 procurori din cadrul D.I.I.C.O.T. - Serviciul Teritorial Cluj care, prin prisma activităților de serviciu, interacționează cu populația în mod frecvent cu privire la probleme legate de fenomenul criminalității organizate și a combaterii acestuia, rezultând următoarele:

- Pentru optimizarea combaterii criminalității organizate este nevoie de politici și programe prin intermediul cărora populația generală să înțeleagă mai bine pericolul dezvoltării criminalității organizate.

7.1.3. Părerea unui judecător specializat în domeniu

Am intervievat un judecător din cadrul Tribunalului Cluj - Secția Penală, specializat în judecarea cauzelor din domeniul criminalității organizate, aprecierile acestuia fiind următoarele:

- În ultimii 10 ani oamenii au acumulat mai multe cunoștințe despre criminalitatea organizată și instituțiile implicate în combaterea acestui fenomen, dar nu se cunoaște și nivelul de calitate al acestor informații. Oamenii percep instituțiile implicate cu o mai mare încredere și manifestă o anumită apropiere față de acestea.

7.1.4. Părerea unui avocat specializat în domeniu

În cadrul cercetării am intervievat un avocat din cadrul Baroului Cluj, specializat în apărarea persoanelor anchetate pentru comiterea unor infracțiuni din domeniul criminalității organizate, rezultând următoarele aspecte de interes:

- Nivelul de încredere al populației în structurile specializate de combatere a criminalității organizate este perceput ca fiind redus, persoanele implicate în astfel de cauze nu au foarte mare încredere în poliție și celelalte instituții, motiv pentru care apelează la avocați.

7.1.5. Opiniile specialiștilor implicați în structurile de prevenire și asistare a victimelor

În urma interviurilor realizate cu 2 specialiști implicați în structurile de prevenire și asistare a victimelor (A.N.I.T.P. - Centrul Regional Cluj-Napoca și I.P.J. Cluj - Biroul de Analiză și Prevenire a Criminalității), au rezultat următoarele:

- În ultimii 10 ani cunoștințele populației despre criminalitatea organizată și instituțiile implicate în combaterea ei au evoluat și populația manifestă o atitudine pozitivă față de combaterea acestui fenomen. Pentru optimizarea combaterii criminalității organizate specialiștii consideră că ar trebui perfecționată legislația actuală.

7.2. Reprezentări, atitudini și comportamente declarate ale populației față de criminalitatea organizată și combaterea ei. Focus-grup cu persoane din populația generală, din județele Cluj și Maramureș

În cadrul cercetării științifice am realizat la sediul Facultății de Sociologie și Asistență Socială, din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, un focus-grup cu populația generală din județele Cluj și Maramureș, aflate în aria de competență/activitate a Brigăzii de Combatere a Criminalității Organizate Cluj-Napoca, la care au participat 8 subiecți (5 femei și 3 bărbați), selectați de către mine, cu vârste cuprinse între 18 și 62 de ani, având diferite profesii și niveluri de studii efectuate, aprecierile acestora fiind următoarele:

- **M.**, femeie, 20 de ani, studentă la Facultatea de Drept, anul doi, în Cluj-Napoca, apreciază că fenomenul criminalității organizate este unul actual despre care aude în fiecare zi, în special despre infracțiunile de trafic de droguri, care sunt un subiect de interes printre studenți, și crede că instituțiile statului își fac treaba și țin sub control criminalitatea organizată.

- **D.**, femeie, 41 de ani, avocat în Baroul Cluj, cunoaște fenomenul și instituțiile implicate în combaterea criminalității organizate, prin prisma meseriei pe care o are și crede că criminalitatea organizată s-a dezvoltat în ultimii ani, dar și instituțiile implicate au evoluat, în special datorită schimburilor de experiență cu structuri omoloage din străinătate.

- **H.**, bărbat, 18 ani, elev la Colegiul Economic „Iulian Pop”, din Cluj-Napoca, deține informații generale despre criminalitatea organizată, în special despre infracțiunile de trafic de persoane și trafic de droguri, care apreciază că sunt într-un trend ascendent de la an la an, iar față de structurile specializate implicate are o atitudine negativă deoarece crede că nu se implică foarte mult.

7.3. Criminalitatea organizată și combaterea ei în perspectiva cunoștințelor, atitudinilor și comportamentelor specialiștilor implicați în domeniu, precum și a populației, explorată prin prisma a două studii de caz

7.3.1. Studiu de caz nr. 1 (2006)

Grup infracțional format din 11 membri, toți locuiesc în orașul Beclean și se cunosc din copilărie, crescând împreună. Majoritatea dintre ei niciodată nu au fost angajați, iar cu ani în urmă au început să recruteze fete de pe raza județului Bistrița-Năsăud și a altor județe, pe

care le-au exploatat prin obligarea la practicarea prostituției în România și în străinătate (Spania, Italia, Belgia, etc.).

7.3.2. Studiu de caz nr. 2 (2010)

Grup infracțional organizat format din 8 membri, toți locuiesc în municipiul Cluj-Napoca, se cunosc din mediul infracțional pe care îl frecventează sau din închisoare, când au executat diferite pedepse privative de libertate pentru comiterea unor infracțiuni mai puțin grave, cum sunt furturile, vătămrile corporale, lovirile sau alte violente, etc. Majoritatea dintre ei nu au fost angajați vreodată, iar cu ani în urmă au început să recruteze fete de pe raza județului Cluj, pe care le-au exploatat prin obligarea la practicarea prostituției în România și în străinătate (Spania, Italia, etc.).

7.3.3. Analiza comparată a studiilor de caz

Cele două studii de caz surprind două situații distincte în contextul mai larg al combaterii criminalității organizate, specifice pe combaterea traficului de persoane. În calitate de ofițer de poliție judiciară în cadrul B.C.C.O. Cluj-Napoca am efectuat în mod direct - împreună cu o echipă interinstituțională și multidisciplinară formată din alți colegi polițiști din cadrul brigăzii și din procurori din cadrul D.I.I.C.O.T.-Serviciul Teritorial Cluj - muncă informativă și de cercetare penală pentru probarea activității infracționale, în scopul destrucurării acestor grupuri infracționale, lucru care s-a realizat.

Primul (Studiul de caz nr. 1) scoate în evidență, în special, tipologia grupului infracțional specializat în comiterea infracțiunilor de trafic de persoane, trafic de minori, proxenetism și spălare de bani, format din infractori care locuiesc într-un oraș mic (orașul Beclean, din jud. Bistrița-Năsăud) și care se cunosc din copilărie, crescând împreună, iar al doilea studiu de caz scoate în evidență tipologia grupului infracțional organizat, specializat în comiterea infracțiunilor de trafic de persoane, proxenetism și de furt calificat, format din infractori care locuiesc într-un oraș mare (Cluj-Napoca), iar membrii acestui grup se cunosc din mediile infracționale frecventate și din perioada de detenție efectuată pentru comiterea altor infracțiuni. Cele două tipologii sunt relevante prin aceea că arată elemente de fond dar și diferențe specifice, importante în câmpului mai larg al combaterii criminalității organizate.

La ambele grupuri infracționale se observă că o parte din membrii grupului infracțional au comis la început infracțiuni mai ușoare (furt, tâlhărie, vătămare corporală, lovituri sau alte violente, trecerea ilegală a frontierei de stat, etc.), iar ulterior, după ce au ieșit

din închisoare, au început să comită infracțiuni din sfera criminalității organizate, de proxenetism, trafic de persoane, trafic de minori și spălare de bani.

PARTEA a III-a

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

CAPITOLUL 8

Concluzii generale

8.1. Concluzii în planul cunoașterii științifice

Criminalitatea organizată este un fenomen care a cunoscut o vertiginoasă ascensiune de-a lungul timpului, crescând direct proporțional cu economia de piață și dezvoltarea societăților, stârnind astfel interesul specialiștilor din diferite domenii care se circumscriu științelor socioumane.

În încercările de a anihila crima organizată, autoritățile ar trebui să fie preocupate nu doar de pedepsirea și sancționarea celor vinovați, ci și de dezvoltarea unui program de prevenire și combatere, constând în concret în creșterea nivelului de trai, îmbunătățirea condițiilor de viață pentru a ajunge aproximativ egale la nivel internațional și estomparea contrastelor sociale între săraci și bogați.

8.2. Concluzii în planul abordării practice

Statele, organizațiile internaționale și ceilalți participanți la viața internațională conduc adevărate lupte împotriva criminalității organizate, a efectelor și impactului acesteia asupra societății în ansamblul ei. Dar influențele ei se resimt și la nivel individual. Statele în curs de dezvoltare, cum este și România, sunt afectate într-un procent mai mare

Partea practică a lucrării a demonstrat nu doar frecvența fenomenului infracțional ci și faptul că populația nu are veridica reprezentare a gravității fenomenului de criminalitate organizată, atât la nivel național cât și la nivel internațional pentru a contribui la lupta autorităților de a o anihila.

Întreaga comunitatea internațională și cea națională să se confrunte în prezent cu o puternică influență a crimei organizate atât în sectorul public cât și în cel privat. Consecințele acestui fapt se resimt dincolo de sistemul juridic și cel legislativ, ele se răsfrâng inclusiv asupra aspectelor cotidiene din societate, asupra oamenilor de rând dar și asupra specialiștilor care lucrează în acest domeniu.

8.3. Recomandări aplicative în planul cercetării științifice

În planul cercetării științifice am ajuns la concluzia afirmării unei mari diversități socioculturale și comportamentale, fapt care și-a pus definitiv amprenta asupra teoriilor pe care le-am dezvoltat.

Studiile realizate asupra comportamentelor umane nu au reușit însă până acum, ca pornind de la premisele date să ajungă la o teorie care să se impună categoric în fața celorlalte și să explice complet, profund și real natura umană, incluzând aici aspectele care țin de predispoziția indivizilor la săvârșirea de infracțiuni. În acest sens, credem că cercetările științifice ar trebui să se concentreze asupra diversificării viziunilor privind comportamente umane.

Nu în ultimul rând, prezenta cercetare ne permite să conchidem cu ideea că este recomandabil pentru organismele, autoritățile și instituțiile cu atribuții în combaterea criminalității organizate să își perfecționeze sistemul de politici de prevenire a criminalității organizate.

8.4. Recomandări aplicative în planul politicilor, programelor și serviciilor dedicate controlului și combaterii criminalității organizate

Consider că dezvoltarea rețelelor de crimă organizată, fie că este vorba de corupție, contrabandă, spălarea banilor, etc. este favorizată și de faptul că uneori, statul reprezentat prin autoritățile sale care vin în contact cu cetățenii este rigid și imun raportat la nevoile acestora.

Reprezentările și atitudinile populației față de acest fenomen constituie și ele un factor care influențează evoluția demersului pe care îl numim „lupta împotriva crimei organizate”.

Instituțiile implicate în combaterea criminalității organizate, Direcția de Combatere a Criminalității Organizate (D.C.C.O.) din cadrul Poliției Române, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (D.I.I.C.O.T.) din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și instanțele de judecată trebuie să își

dezvolte și să aplice pe viitor politici coerente, eficiente și eficace de mediatizare (prin comunicate de presă și alte instrumente de comunicare) a acțiunilor desfășurate și a soluțiilor pronunțate, precum și a atribuțiilor care intră în competența acestora pentru a-și construi o imagine pozitivă în reprezentarea populației generale față de acestea și să ducă ulterior la o apropiere și o încredere mai bună a oamenilor în activitatea pe care o desfășoară.

Având în vedere contextul actual, se impune ca în viitor să se pună accent, mai mult decât până în prezent, pe combaterea terorismului internațional și pe combaterea criminalității economico-financiare, pe identificarea imediată a bunurilor mobile și imobile produse ale infracțiunilor, precum și a sumelor de bani ale infractorilor, în scopul recuperării în cel mai scurt timp posibil a prejudiciilor produse.

Pentru o combatere cât mai eficientă a criminalității organizate este nevoie de o colaborare foarte buna între toate structurile specializate naționale implicate, precum și de creșterea comunicării informaționale între acestea și structurile omoloage din celelalte state europene.

Populația trebuie educată în spiritul cunoașterii legilor, în sensul înțelegerii consecințelor negative ale săvârșirii de fapte penale, comportamentele trebuie modelate, tinerii trebuie crescuți și educați în așa fel încât atitudinile lor să se plezească pe principiile care stau la baza unei societăți democratice, fără însă a săvârși fapte penale. Statele trebuie să își reformeze sistemul financiar bancar, iar nivelul de trai al societăților trebuie să crească fiind nevoie în acest sens de politici și strategii extrem de bine elaborate.

ANEXE

- ANEXA NR. 1
- ANEXA NR. 2
- ANEXA NR. 3
- ANEXA NR. 4
- ANEXA NR. 5
- ANEXA NR. 6
- ANEXA NR. 7
- ANEXA NR. 8
- ANEXA NR. 9
- ANEXA NR. 10
- ANEXA NR. 11
- ANEXA NR. 12
- ANEXA NR. 13

BIBLIOGRAFIE

1. Abraham, P. (2003). *Legislație în asistență socială*. București: Ed. Național.
2. Adler, P.A. și Adler, P. (1994). *Observational Techniques*. în N.K. Denzin and Y.S. Lincoln (eds) *Handbook of Qualitative Research*, London: Sage.
3. Adler, P. (2007). *Crima organizată în perioada de tranziție-o amenințare majoră la adresa securității internaționale*. București: Ed. Ministerului Internelor și Reformei Administrative.
4. Albu, P. (2007). *Crima organizată în perioada de tranziție-o amenințare majoră la adresa securității internaționale*. București: Edit. Ministerului Internelor și Reformei Administrative.
5. Allport, G.W. (1937). *Personality*. New York: H. Holt.
6. Amza, T., Amza C.P. (2003). *Criminalitate informatica*. București: Ed. Luminalex.
7. Atanasiu, M., și Repez, F. (2013). *Securitatea și apărarea țării în contextul amenințărilor teroriste*. București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”.
8. Baban, A. (2002). *Metodologia cercetării calitative*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
9. Banciu, D. (1995). *Sociologie juridică*. București: Editura Hyperion.
10. Becker, H. (1963). *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*. New York: The Free Press.
11. Bercheșan, V., Pletea, C. (2000). *Drogurile și traficanții de droguri*. Pitești: Ed. Paralela 45.
12. Berger, V. (2001). *Jurisprudența Curții europene a Drepturilor Omului*. București: Institutul Român pentru Drepturile Omului.
13. Bianda, P., Țical, G. (2003). *Legislație antidrog internațională*. Târgoviște: Ed. Pildner & Pildner.
14. Bidu, I. (2004). *Crima organizată transfrontalieră*. București: Ed. A.N.I..
15. Boboș, G. (1999). *Teoria generală a dreptului*. Cluj-Napoca: Ed. Argonaut.
16. Bohanțov, Al. (2011). *Bazele jurnalismului, Note de curs, Citit la* : <http://www.scribd.com/doc/22255757/Bazele-Jurnalismului>.
17. Boncu, Ș. (f.d.). *Psihologie socială, Curs 34- psihologia socială evoluționistă*. Citit la: http://www.psih.uaic.ro/~sboncu/romana/Curs_psihologie_sociala/Curs34.pdf,

- consultat la data de 03.02.2015.
18. Boroi, A., colab. (2000). *Infracțiuni privind combaterea consumului și traficului de droguri*. Legea 143/2000, București: Ed. All Beak.
 19. Bryson, J.M. (2002). *Planificarea strategică pentru organizații publice și nonprofit*. București: Ed. Arc.
 20. Bulai, A. (2000). *Focus-grupul în investigația socială*. București: Ed. Paidea.
 21. Buscaglia, E. și van Dijk, J. (2005). *Controlling Organized Crime and Corruption in the Public Sector*. În Berkely Program in Law & Economics, Working Paper Series.
 22. Cantril, A.H. (1991). *The opinion connection: polling, politics, and the press*. Washington DC: CQ Press.
 23. Chelcea, S. (2004). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*. București : Editura Economica.
 24. Comte, A. (2000). *The positive philosophy*. Traducere de Martineau H., vol. 2, Batoche Books, Kitchener, volum disponibil online la următoarea pagină de internet <http://socserv2.mcmaster.ca/econ/ugcm/3ll3/comte/Philosophy.2pdf>, consultat periodic începând cu 02.01.2015.
 25. Cristuș, N. (2006). *Traficul de persoane, proxenetismul, crima organizată. Practică judiciară*. București: Ed. Hamangiu.
 26. Cusson, M. (2005). *Devianța, în Raymond Boudon, Tratat de sociologie*. București: Editura Humanitas.
 27. Durkheim, E. (1951). *Suicide*. New-York: Free press.
 28. Ellis, A. (1957). *Rational psychotherapy and individual psychology*. Journal of Individual Psychology, 13, 38–44.
 29. Gassin, R. (1990). *Criminologie*. Deuxième édition, Paris: Dalloz.
 30. Giddens, A. (2000). *Sociologie*. București: Editura All.
 31. Glassner, B. și Loughlin, J. (1987). *Drugs in Adolescent Worlds: Burnouts to Straights*. New York: St. Martin's Press.
 32. Glueck, S., Glueck, E. (1950). *Unraveling Juvenile Delinquency*. New York: Commonwealth Fund.
 33. Goode, E.. (1972). *Drug Use and Sexual Activity on a College Campus*. În *American Journal of Psychiatry*.
 34. Havârneanu, C., Havârneanu, G. (2015). *Psihologia riscului*. Iași: Ed. Polirom.
 35. Hobbes, T. (1651/1962). *Leviathan*. Glasgow: Fontana.
 36. Iluț, P. (1994). *Asimetria rolurilor de sex*. În *Psihologie socială* (coord. I. Radu), Cluj-Napoca: Ed. Exe.

37. Ilut, P. (1995). *Structurile axiologice din perspectiva psihosocială*. București: Ed. Didactica și Pedagogică.
38. Iluț, P. (1997). *Abordarea calitativa a socioumanului*. Iași: Ed. Polirom.
39. Janis, I. și Mann, L. (1977). *Decision making: A Psychological Analysis of conflict, choice and commitment*. New York: Free Press.
40. Kelsen, H. (2000). *Doctrina pară a dreptului*. București: Editura Humanitas.
41. Lemert, E., M. (1951). *Social Psychology*. New York: McGraw-Hill.
42. Lewis, O. (1959). *Five families: mexican case studies in the culture of poverty*, New York: Basic Books.
43. Lorenz, K.. (1997). *Les fondements de l'ethologie*, Paris: Mass Market Paperback.
44. Mateuț, G. coord (2005). *Traficul de persoane. Infractor. Victimă. Infracțiune*. Iași : Ed. Alternative Sociale.
45. Mead, G. (1938). *Mind, Self and Society*. Chicago : Chicago University Press.
46. Miclea, D. (2001). *Cunoașterea crimei organizate*. Ploiești: Ed. Pygmalion.
47. Miclea, D. (2004). *Combaterea crimei organizate - evoluție, tipologii, legislație, particularități- curs, vol. I*. București: Ed. Ministerului și Administrației Interne.
48. Mișu, A. (2008). *Sociologie*. Cluj-Napoca: Editura Eikon.
49. Morris, D. (2008). *Maimuța goală*. București: Editura Art.
50. Moscovici, S., Buschini, F. (2007). *Metodologia Stiintelor Socioumane*. Iași: Ed. Polirom.
51. Mosca, G. (1901/2014). *What is Mafia?*. Translation of the book „*Cosa è la Mafia*”. Luglio: Giornale degli Economisti.
52. Nietzsche, F. (1871/1994). *The Greek State. In On the Genealogy of Morality*. Cambridge: Cambridge University Press.
53. Petcu, M. (2003). *Teorii sociale privind geneza delincvenței*. Articol publicat în Anuarul institutului de istorie "George Barițiu" din Cluj-Napoca - series humanistica - I – 2003.
54. Pfohl, S. (1994). *Images of Deviance and Social Control: a sociological history*, 2nd Ed.. New York: McGraw-Hill.
55. Pitulescu, I. (1996) *Al 3-lea Război Mondial, Crima Organizată*. București: Ed. Național.
56. Reid, E. (1969). *The Grimm reapers-The anatomy of organized crime in America*. Chicago: Regnery.
57. Rijken, C. (2003). *Trafficking in Persons. Prosecution from a European Perspective*. Haga: Ed. TCM Asser Press,.

58. Poledna, S. (1994). *Infracționalitatea între pedeapsă și alternative. o abordare sistemico-funcționalistă a intervenției de tip asistență socială*. În *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Sociologia-Politologia*, XXXIX, nr. 1 - 2, 85 – 96. Cluj-Napoca.
59. Poledna, S.. (1997). *Alternative la privarea de libertate din perspectiva asistenței sociale*. În *Studii și cercetări din domeniul științelor socio-umane prezentate la sesiunile științifice anuale 1995-1996, Academia Română - Filiala Cluj-Napoca, Institutul de cercetări socio-umane*. Cluj-Napoca: Editura Argonaut.
60. Popescu, C. (2012). Teoria învățării sociale. *Revista de Psihoterapie Integrativă Vol. 1. No. 1.*, cf, http://revista.psihoterapie-integrativa.eu/wp-content/uploads/2012/12/CBT_POPESCU.pdf.
61. Radulescu, S. M., Voicu, M., Banciu, D., P. (1985). *Introducere în sociologia devianței: Teorie, practică, prevenire socială*. București: Ed. Științifică și Enciclopedică.
62. Rădulescu, S.M. (1991). *Anomie, devianță și patologie socială*. București: Ed. Hyprion XXI, București.
63. Rădulescu, S. M. (1994). *Teorii sociologice in domeniul devianței si al problemelor sociale*. București: Computer Publishing Center.
64. Rădulescu, S.M. (1998). *Sociologia devianței*. București: Ed. Victor.
65. Rotariu, T. (1991). *Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică*. Cluj-Napoca: Universitatea Babeș-Bolyai.
66. Rotariu, T. (1993). *Efecte de agregare*. În *Dicționar de sociologie*, (coord.) C. Zamfir și L. Vlăsceanu). București: Ed. Babei.
67. Rotariu, T., Iluț, P. (2009). *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*. Iași: Editura Polirom.
68. Rubington, E., Weinberg, M. (February 2010). *The Study of Social Problems (fourth edition)*. New York/Oxford: Oxford University Press.
69. Saviano, R. (2009). *Gomora cealalta mafie a Italiei*. București: Ed. Univers.
70. Silverman, D. (1993). *Interpreting Qualitative Data*. London: Sage.
71. Simon, S.B. (1972). *Values Clarification*. New York: Hart Publishing Company, Inc.
72. Shaw, C. R., McKay, H. (1942). *Juvenile Delinquency and Urban Areas, a study of rates of delinquents in american cities*. Chicago: Chicago University Press.
73. Sheldon, W. H. (1940). *The Varieties of Human Physique (An Introduction to Constitutional Psychology)*. Cambridge: Harper & Brothers.
74. Stahl, H. H. (1974-1975). *Teoria și practica investigației sociale, metode și tehnici*. București: Editura Academiei.

75. Stake, R.E. (1994). *Case Studies*. În *Handbook of Qualitative Research* (ed. N.K. Denzin și Y.S.Lincoln). London: Sage.
76. Stefani, G., Levasseur, G., Jambu-Merlin, R. (1972). *Criminologie et science pénitentiaire*. Troisième édition. Paris: Dalloz.
77. Studiile UN-ODCCP asupra drogurilor și criminalității – *Statistică, tendințele mondiale ale drogurilor ilicite*. (2002). New York.
78. Sutherland, E., H. (1924). *Principles of Criminology*. Chicago: University of Chicago Press.
79. Talese, G. (1971). *Honor thy father*. New York: World Publishing Co.
80. Theilgaard, A. (1984). *A Psychological Study of the Personalities of XYY and XXY Men*. Acta Psychiatrica Scandinavica 69 (Suppl. 315). Citit la <http://www.scienceclarified.com/dispute/Vol-1/Are-XYY-males-more-prone-to-aggressive-behavior-than-XY-males.html#ixzz3y3koLpQX>.
81. Travis, C., Wade, C. (1999). *Introductiona a la psihologie*. Traduction par P. Mayer. Paris. Citit la https://books.google.ro/books?id=vzYPpZGSqkC&pg=PA14&lpg=PA14&dq=explication+psychologique+du+comportement+humaine&source=bl&ots=ynds34gq2A&sig=3hI4bBY1O2PxIm7-UZTkvcHKWuw&hl=en&sa=X&ved=0CDoQ6AEwAmoVChMI7-nh9tlxwIVhb4UCh1_Sgcf#v=onepage&q=explication%20psychologique%20du%20comportement%20humaine&f=false.
82. Țical, G., Petre B.. (2003). *Edificarea unui sistem internațional al drogurilor*. Târgoviște: Ed. Pildner.
83. Țical, G. (2003). *Combaterea crimei organizate-antidrog*, vol. II. București: Ed. MAI.
84. Țical, G. (2003). *Manual antidrog. Prevenirea și combaterea consumului și traficului de droguri*. Târgoviște: Ed. Pildner.
85. Țical, G. (2005). *De la plante la droguri. Trecut și prezent*. București: Ed. Lucman.
86. Weber, M. (2001). *Teorie și metodă în științele culturii*. Traducere a ediției din 1954. Iași: Ed. Polirom.
87. Varna, A. (1957). *World underworld*. London: Museum Press Limited.
88. VasIU, I. (2011). *Drept penal - Partea specială cu referiri la noul Cod Penal*. Cluj-Napoca: Editura Albastră.
89. Zamfir, C. și Zamfir, E. (1995). *Politici sociale, România în context european*. București: Ed. Alternative.
90. Convenția asupra substanțelor psihotrope. (1971). Viena.

91. Convenția Națiunilor Unite contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, din 1988.
92. Convenția Europeană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii. (1990). Strasbourg.
93. Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. (2000). New York.
94. Document de lucru privind crima organizată, Comisia specială pentru crimă organizată, corupție și spălare de bani. (1.10.2012). Parlamentul European 2009-2014. Raportor: Salvatore Iacolino.
95. Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015-2019. (2015). București.
96. Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate.
97. Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism.
98. Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane
99. Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.
100. Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.
101. Noul Cod Penal. (2014).
102. Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. (2002).
103. Protocol de combatere a producerii ilicite de arme și contrabandă cu acestea. (2001).
104. United Nations Office on Drugs and Crime. Raportul Mondial pe Droguri. (2012).
105. United Nations Office on Drugs and Crime World Drug Report. (2009).
106. United Nations Office on Drugs and Crime World Drug Report. (2010).
107. Vechiul Cod Penal. (1969).
108. Bilanțul Poliției Române pe anul 2013.
109. Percepții privind corupția în Ministerul Administrației și Internelor. (2012). București.
110. Raport INSOMAR. (2009).
111. Rapoartele de activitate ale Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, din perioada 2007-2015.
112. <http://www.crime-reaserch.org> .
113. <http://www.cyberpolice.over-blog.com> .
114. <http://www.efrauda.ro> .
115. <https://www.sri.ro/fisiere/studii/cadrullegislativ.pdf> .

116. <http://www.romanalibera.ro/actualitate/international/-el-chapo--l-a-detronat-pe-al-capone-293640> .
117. www.diicot.ro .
118. www.politiaromana.ro .
119. www.yournocounts.org .
120. www.jjie.org, *Juvenile Justice Information Exchange*. This story produced by New York Bureau .